

tízse. Nagyobb figyelmet kellene fordítani a felnőttoktatás pedagógiai problémáinak kutatására is. Hiányolta a bátor kezdeményezéseket, például az üzemek érdekeltségét, a jelenleginél jobban figyelembe vevő formák elterjesztését. Meg kellene fogalmazni a felnőttoktatásban részt vevő pedagógusok képzésére és továbbképzésére vonatkozó elképzeléseket, igényeket.

Hunyady Györgyné érdekesnek tartaná az iskolai és az iskolán kívüli felnőttoktatás összehasonlítását, annak vizsgálatát, hogy akik érdekeltek a továbbtanulásban, nem vesznek-e részt különböző vállalati képzési formákban? *Loránd Ferenc* gondolatát fűzte tovább, miszerint a valóságos igényeket kell felmérni és erre szervezni az iskolát, de kérdés, hogy a valóságos igényeket nem tudják-e könnyebben kielégíteni a vállalatok? Felveheti-e velük a versenyt az iskola? A bizonyítványok egyenértékűségével kapcsolatos vitához kapcsolódva kiemelte, legfontosabbnak azt tartja, hogy a dolgozók általános iskoláiban sem mondjunk le az általános műveltség alapjainak lerakásáról.

Daly Lenke véleménye szerint meg kell haladni a felnőttoktatás jelen állapotának leírását, inkább szükség lenne a problémák feltárására. Példaként említette a dolgozók általános iskolájának érzékelhető válságát, melyet véleménye szerint a szakmai képzéssel való összekapcsolás oldhat meg. Meg kellene vizsgálni a tanulási kudarcok okait, továbbá változtatni kellene azon a szemléleten, amely csak a mennyiség oldaláról tekinti a felnőttoktatást, s emiatt mindig létszámokat akart produkálni a terület.

A vita végén a dolgozatok szerzői kértek szót. *Csoma Gyula* a hozzászólások tanulsága alapján szükségesnek tartja újra szisztematikusan végiggondolni a felnőttoktatás jelenlegi helyzetét és perspektíváit, méghozzá a közoktatási rendszer teljes összefüggésében és andragógiai nézőpontból. A vitából kiderült, hogy a magyarországi felnőttoktatás problémáit minden oldalról meg kellene vizsgálni, ami egy kompetens, szakértőkből álló bizottság feladata lehet.

Sáska Géza kifejtette, hogy dolgozatában egy jelenséget, a felnőttoktatás ciklikusságát kívánta leírni – mindenféle értékelés nélkül. Az érdekelte, hogy mitől válik egy bátor kezdeményezés kompromisszummá. Ebből adódik írásának bizonyos mértékű egyoldalúsága.

Zibolen Endre zárszavában emlékeztetett arra az euforikus hangulatra, amely a felnőttoktatás kezdeti éveit jellemezte, s amely azután fokozatosan lanyhult. Majd a Pedagógiai Bizottság kompetenciájáról szólva kifejtette, hogy a bizottság tagjai személyes fellépésükkel, véleményükkel munkájukon keresztül igyekezzenek támogatni a felnőttoktatás ügyét és továbbvinni a vitában elhangzott értékes gondolatokat, javaslatokat. A Felnőttnevelési Munkabizottságnak pedig ajánlja, hogy megbízásának végén, 1985-ben térjen vissza az iskolai felnőttoktatás problémáinak átfogó vizsgálatára.

Bartal Andrea – Benő Kálmán

*

AZ MTA PEDAGÓGIAI BIZOTTSÁGÁNAK 1982. NOVEMBER 26-I ÜLÉSE

A bizottság a Pedagógiai Szemle szerkesztőjének felkérésére értékelte a folyóirat 1981-es és 1982-es évfolyamaiban a „Gondolatok a pedagógiai kutatásról” címmel lefolyt vitát. Az ülésen részt vettek a lap szerkesztő bizottságának tagjai és szerkesztőségi munkatársai is. Részletes tájékoztatót a Pedagógiai Szemle 1983. évi X. száma közölt.

*